

n°15, juny del 2008

Direcció: Joan Mayol

Redacció: Joan Oliver, Iván Ramos, Eva Moragues, Carmen Álvarez i Jordi Muntaner

Disseny i distribució: Xavier Canyelles

Contingut:

L'ESFORÇ SERVEIX

-Control de la planta aquàtica *Hydrocotyle ranunculoides*

-Trobat un nou niu de voltor -

**-UICN: Unió Mundial de Conservació
(antigament, Unió Internacional de Conservació de la Naturalesa i els
recursos naturals)-**

CLOROFIL-LA, notícies de vegetals

- Actuacions de conservació de la flora amenaçada del Puig Major -

**-Plantació de teixos (*Taxus baccata*) a la finca pública de Mortitx
(Escorca)**

GENT PER CONÈIXER, entrevistes

- Andrés Bermejo. Botànic autodidacta-

RAMPELLADES, notes d'interès

**- El programa de cria en captivitat del linx ibèric continua amb bons
resultats-**

**- Localitzat un exemplar de tortuga mossegadora *Chelydra serpentina*,
a s'Albufera de Mallorca -**

HEM LLEGIT, notes bibliogràfiques

- Els seguiments d'aus de SEO-BIRDLIFE-

- Aigle de Bonelli, un retrat de família -

- Evolució ràpida de la sargantana italiana *Podarcis sicula* -

COSES QUE PASSEN, notícies del món

- A Espanya.

Esquilrats els caladers de tonyina de les Balears

- A Europa.

Bons fotògrafs recorreran el continent en un ambiciós projecte de divulgació sobre la vida silvestre

- En el món.

Mostra d'altruisme duita a terme per un dofí

🌱 Control de la planta aquàtica *Hydrocotyle ranunculoides*

El Servei de Protecció d'Especies ha detectat la **espècie invasora *Hydrocotyle ranunculoides*** per primera vegada en el medi natural el 18 de març de 2008 en una bassa a la vora de la carretera de Banyalbufar, a Mallorca. La planta aquàtica ocupava la totalitat de la bassa, cobrint una superfície aproximada de **35m²**, incloent part de substrat ferm que la voreja. El 17 d'abril es realitzà una jornada de control utilitzant com a metodologia l'**arrabassada manual** en la superfície, les esquerdes de les parets de pedra i vores de substrat ferm. Les restes de la planta, van ser empaquetats en un total de 15 bosses, el pes total de les quals va ser aproximadament uns **350 quilos** que es van dipositar en contenidors de restes de poda.

Aquesta planta, **nadiva de Nord Amèrica**, es ven com a planta ornamental i ha estat introduïda en varis països d'Europa, Àfrica, Austràlia i sud d'Amèrica. **Pot reproduir-se a partir de qualsevol fragment de tija amb un sol nòdul, i té un creixement molt ràpid** (fins 20 cm al dia). També provoca la desoxigenació de l'aigua, i el dens tapitzat pot bloquejar sistemes de gestió de l'aigua. És resistent a la majoria dels herbicides autoritzats per ecosistemes aquàtics.

En la mateixa bassa es van detectar altres espècies introduïdes. Almenys 4 exemplars de *Eichhornia crassipes* (jacint d'aigua), gairebé morts per l'alt grau de competència del *Hydrocotyle ranunculoides*, el que indica la seva perillositat, ja que el jacint d'aigua està considerat una de les 100 espècies invasores més perilloses del món per la UICN. També hi havia una altra planta al·lòctona, *Elodea canadensis*, planta típica d'aquariofília, i dues espècies de gasteròpodes: *Planorbella duryi* i *Physella acuta*.

[tornar a l'inici de la pàgina ▲](#)

Trobat un nou niu de voltor

El 18 de maig de 2008 en Juanjo Bazán, fent una excursió per la serra de Tramuntana, va trobar i fotografiar un niu de voltor que **no estava inventariat**. Es tracta d'un altre niu interior ubicat al terme municipal d'Escorca. Aquest niu contenia un **poll bastant crescut**, d'edat semblant al que es pot veure en directe per Internet. Actualment, hi ha quatre nius ocupats situats a pins a l'interior. A més n'hi ha 5 d'ocupats a la costa, un dels quals ha fracassat. És possible que hi hagi algun altre niu que no es coneix, ja sigui a l'interior com a la costa.

La fotografia que de l'esquerra és d'en Juanjo Bazán.
La de la dreta és de Jordi Muntaner.

[tornar a l'inici de la pàgina ▲](#)

UICN: Unió Mundial de Conservació (antigament, Unió Internacional de Conservació de la Naturalesa -i els recursos naturals-

És la més poderosa organització mundial de conservació de la natura, i fins i tot té l'estatus d'**observadora a l'assemblea general de l'ONU**. Bàsicament és una molt prestigiosa potència intel·lectual, que edita molts documents, assessora i ajuda a governs, proposa estratègies generals, etc.

Ha assumit l'**homologació d'espais naturals** i són molt conegudes les seves llistes vermelles d'espècies. Està integrada per **82 estats, 111 agències governamentals, 800 ONGs i més de deu mil científics a títol individual**. Disposa d'aproximadament 1000 assalariats, amb seu central a Suïssa i oficines i projectes arreu del món, especialment als països menys desenvolupats. Té una oficina mediterrània a Màlaga.

Bill Jackson , Subdirector General de UICN (2on a la dreta) Jean-Yves Pirot ,
Coordinador General del Programa Global - UICN (Centre, al darrera)

Margarita Astrálagas , Directora UICN- MEd (4ª esquerra) Rami Salman, Jefe de Programa, UICN- Med (1er. Dreta) Andrés Alcántara, Responsable de las Relaciones Institucionales en España, UICN- Med (7 esquerra) i JM, cap del SPE i enllaç de la CMA amb IUCN (6 esquerra).

En formen part el Ministeri de Medi Ambient, moltes CCAA, i moltes ONGs espanyoles, entre altres el GOB. **La Conselleria ha estat admesa com a membre fa poques setmanes.** Té definida com a missió "*influir, estimular i ajudar a les societats del món a conservar la integritat i la diversitat de la natura, i assegurar que qualsevol ús dels recursos naturals sigui equitatiu i sostenible*".

Es va fundar el 1948 (UIPN), pren el seu nom el 1956, i creix especialment els anys 75-90 Té sis comissions:

- 1) **Gestió dels ecosistemes.**
- 2) **Educació i comunicació.**
- 3) **Polítiques ambientals, socials i econòmiques.**
- 4) **Legislació ambiental.**
- 5) **Àrees protegides**
- 6) **Supervivència d'espècies.**

Organitza conferències i congressos, com la de Parcs, la darrera de les quals va ser a Durban (Sudàfrica) l'any 2003 (hi va haver un observador de la Conselleria). Són reunions de delegacions de molts països, en les quals s'estableixen els grans principis, tàctiques i estratègies per a les polítiques de conservació. Enguany té convocada la conferència mundial de Conservació a Barcelona, el mes d'Octubre, que serà sens dubte l'esdeveniment d'aquest tipus més important en molt de temps.

[tornar a l'inici de la pàgina ▲](#)

[tornar a la portada de CiberESPÈCIES ▲▲](#)

✓ ACTUACIONS DE CONSERVACIÓ DE LA FLORA AMENAÇADA DEL PUIG MAJOR

El Servei de Protecció d'Espècies, dins el marc del **Pla de Conservació de la Flora Amençada del Puig Major**, està realitzant des de finals de l'any 2007 una sèrie d'actuacions de conservació amb les principals espècies vegetals amenaçades del Puig Major. S'hi troben un total de **34 tàxons de flora** vascular protegides i/o amenaçades, que atorguen a aquest massís un especial valor botànic.

L'estat de conservació d'aquestes espècies és desigual, però totes elles estan soffrint una sèrie d'amenaçes que en molts casos són comunes. La més important és la **pressió exercida per les cabres assilvestrades i les ovelles** (aquestes més escasses) sobre certes plantes amenaçades i rares, causant tant la destrucció de plàntules com la desaparició de parts aèries accessibles als animals (fulles, flors, fruits, brots, etc.). És fàcil observar exemplars de teixos i alguns caducifolis aixecant-se només uns centímetres i limitats per la protecció que els ofereixen els coixinets espinosos, avencs o encletxes.

Fotografia d'*Agrostis barceloi*.

A dia d'avui les principals actuacions realitzades són:

- **Prospecció, protecció individual i seguiment del *Ligusticum huteri***. En total enguany s'han trobat 85 exemplars en 10 subpoblacions diferents a la zona culminal del massís. També s'ha realitzat un reforçament poblacional amb 7 individus nous generats en el Jardí Botànic de Lluc.
- **Prospecció, protecció i seguiment del *Cotoneaster tomentosus***: 11 exemplars de petita mida protegits a la zona nord de sa Coma Fosca i un més gros a un avenc de la part sud a ses clotades.
- **Prospecció, protecció i seguiment del *Taxus baccata***. En total en el Puig Major

s'han protegit de moment 22 teixos.

- A la zona de sa Comafosca s'ha tancat una de les principals zones amb major densitat d'*Agrostis barceloi*, on també està present el *Hieracium amplexicaule* amb només 3 exemplars citats al Puig Major.
- S'han tancat diversos avencs amb *Rosa squarrosa*, *Ilex aquifolium*, *Taxus baccata*, *Sorbus aria* i falgueres del gènere *Polystichum*, *Dryopteris* i *Cystopteris fragilis*.

Agrostis barceloi envoltat de reixeta per tal d'evitar l'atac de cabres

[tornar a l'inici de la pàgina ▲](#)

✓ Plantació de teixos (*Taxus baccata*) a la finca pública de Mortitx (Escorca)

El mes d'abril el Servei de Protecció d'Espècies va realitzar una **campanya de reintroducció del teix a la base del Puig de ses Moles** (vessant sud cap a Lavanor). Es tracta d'una zona amb un microclima molt particular amb un grau molt elevat d'humitat i ombra produïda per la protecció de penya-segat de darrera.

La zona on es varen plantar els teixos té un volum de sòl important, de molt bona qualitat i amb poques pedres. Les plantes varen ser cedides per el **viver forestal de Menut** (25 teixos d'esqueix de dos anys de vida) i pel **Jardí Botànic de Lluc** (3 teixos femella d'esqueix d'uns 20 anys i 5 de llavor de 8 anys). També varen subministrar diversos tipus d'arbres caducifolis propis de boscos de muntanya com són: **un auró (*Acer granatense*)**, **un boix (*Buxus balearica*)**, **un grèvol (*Ilex aquifolium*)** i **un espinaler (*Crataegus monogyna*)**.

Teix envoltat de reixeta
per tal d'evitar l'atac de cabres.

En **Martí March, del Jardí Botànic de Lluc**, va recomanar un sistema de plantació autosuficient que proporciona un grau major de retenció de l'humitat per a les plantes mitjançant la incorporació de turba a la terra i una capa superficial de matèria orgànica triturada i pedres que eviten l'evaporació.

En total **s'han plantat 36 arbres**, tots ells **georeferenciats i marcats amb una etiqueta metàl·lica numerada**. També cada un d'ells està envoltat amb una reixeta i fil de pues com a protecció contra els herbívors. Una vegada finalitzada la plantació, protegida i marcada, els teixos se varen regar amb aproximadament 1,5 litres d'aigua per planta.

Teix protegit per reixeta.

Malgrat les abundants pluges del mes de maig i si és necessari, està previst, durant els primers anys, realitzar regs durant els mesos d'estiu fins l'arribada de les primeres pluges de la tardor.

Col·laboracions: viver forestal de Menut, Martí March del Jardí Botànic de Lluc i personal del Servei de Protecció d'Espècies (Ivan Ramos, Carlos Herrero, Xavier Manzano i Eva Moragues).

[tornar a l'inici de la pàgina](#) ▲

[tornar a la portada de CiberESPÈCIES](#) ▲

● ANDRÉS BERMEJO ●

És un botànic menorquí de 49 anys, més conegut de nom que en persona, ja que per una banda és partidari de la tasca personal, i per l'altra, la manera amb què fa botànica el fa mal de seguir. N'Andrés té una llarga trajectòria autodidacta que li ha permès, com a mínim, dos rècords: el de la intensitat de la feina de camp, que l'ha duït a recórrer una vegada i una altra quasi tots els barrancs, camins, costa i turons de la seva illa; i una memòria d'alta resolució, que li permet retenir dates, localitats, detalls morfològics i fenològics de moltes plantes menorquines fins a detalls literalment asombrosos.

Compartir unes hores amb ell implica quedar apabullat d'observacions, comparacions i afirmacions sobre els endemismes i la flora menorquina que reflecteixen perfectament la complexitat i la complicació de la vida vegetal.

Diversos botànics consideren heterodoxes algunes de les opinions d'en Bermejo, qui postula que moltes denominacions binomials agrupen indegudament taxa diversos, i que caldria diferenciar més espècies i subespècies de les que són admeses acadèmicament. Però el cert és que et fa veure diferències morfològiques notables, dins d'una mateixa espècie "oficial", que es mantenen en condicions homogènies de conreu i que es transmeten genèticament.

● En qualsevol cas, N'Andrés, que va començar a interessar-se per les plantes molt abans que el terme "biodiversitat" fos encunyat, n'és un gran estudiós de la biodiversitat, i probablement és la persona que coneix millor la variabilitat i la diversitat de la vida vegetal de Menorca. Resumim aquí una conversa mantinguda fa poques setmanes.

*Jo em vaig interessar per la botànica l'any 1975, quan el meu professor Álvaro Cardona Bendito i el seu pare Josep Cardona Mercadal, de l'Institut de Maó, em va mostrar una fotografia, en un llibre antic, de la *Lysimachia minoricensis*. Aleshores vaig començar a anar pel camp, a estudiar les plantes, i l'any següent, el 1976, vaig fer la meva primera troballa important, un rodal de *Cymbalaria*, una planta ermitana, que viu a llocs molt especials, molt interessant... D. Antoni Llorens de Ros, va ser per a mi un gran mestre, i em va ensenyar botànica d'alt nivell, entre 1977 i 1980, en la meva estada a Mallorca. Sense les seves classes magistrals, no sabia quasi res del que crec saber.*

● N'Andrés continua amb una llarga disgressió sobre la forma i corbatura dels esperons florals de les *Cymbalaria* de Menorca, les taques i matisos de color de la flor, com relaciona aquests caràcters amb el substrat geològic on viuen els distints exemplars, les diferències, el polimorfisme, la variabilitat, ...

"Vamosaver", jo duc trenta anys treballant i pensant sobre les plantes de Menorca, i es pot dir que fins que en va fer vint que m'hi dedicava, no en sabia prou. Ningú que no tengui vint anys d'experiència, com a mínim, no en sap, de botànica. Una de les meves principals activitats com a persona és l'estudi de la Natura, i a la botànica li dedico un interès superlatiu, tot i que no en visqui.

*També va ser el 1976 que vaig fer la una altra troballa rellevant, una *Urginea*, del Cap de Cavalleria, que té els bulbs blancs entre altres caràcters. No és la marítima. El setembre de 1977 vaig trobar una *Oxalis* al cap de ponent, la mateixa que va trobar de forma independent a Mallorca Josep L. Gradaille, director del Jardí de Sóller. L'espècie, recentment, ha estat descrita com a nova, tot i que aleshores se'm va dir que no tenia valor... I el 7 d'abril de 1978, després d'una pluja, vaig veure, a un torrentó de la tramuntana de Maó, una taca d'un verd especial, molt viu, d'un brill característic, que de lluny vaig pensar que seria una falguereta i va resultar ser l'*Helosciadium bermejoi*.*

● Bermejo denomina així l'*Apium bermejoi* (seguint el criteri de Popper i Watson), una espècie descoberta per ell i que li va ser dedicada per decisió de D. Antoni Llorens, al qual evoca amb una gran mostra d'admiració i respecte. Col·labora molt activament amb el Jardí de Sóller, i manté contactes regulars i profitosos amb Pere Fraga, de l'IME.

● Visitam amb ell la localitat de *Rhamnus ludovici salvatoris*, on -cas raríssim- hibrida amb *Rh. alaternus*, fenòmen confirmat en un estudi recent encomanat per la Conselleria a la universitat de València. En Bermejo ho sabia fa estona, i ens ensenya a distingir els exemplars purs dels híbrids llepant les fulles, clarament distintes al tacte lingual, i amb diferències perceptibles amb l'aroma fètid que deixen anar en comprimir-les.x

Moltes plantes es troben amb la vista, però n'hi ha que s'ensumen. La Silene mollissima, per exemple, té una fragància extraordinària, molt especial, però sols a les primeres hores del vespre, quan s'obri i amolla aquell aroma... I el Daphne rodriguezii també. De fet, n'he trobat algunes poblacions gràcies a l'olor. S'ha d'anar a localitats sospitoses al març, un capvespre de tramuntaneta, i anar contra el vent, ensumant i mirant... Així vaig poder saber que la població entre Son Parc i s'Arenal d'en Castell, que creiem que s'havia extingit quan es va obrir un tallafocs, era una mica més extensa, i no s'havia perdut per complet. És una planta que ho passa malament, fa poc en vaig trobar alguns exemplars estrangulats per les marques que els havien posat uns científics, amb fils metàl·lics al tronc, i quan cresqueren quedaren comprimides...

● En els pocs més de trenta anys de dedicació, Bermejo ha vist canvis molt rellevants, moltes extincions locals.

Menorca no mereixeria ara ser Reserva de la Biosfera, té molt pocs ambients intactes, menys del deu per cent, crec jo. Necessitem recuperar l'illa, després de segles de degradació humana, després d'aquesta restauració mereixerà el títol!. L'urbanisme i els efectes col·laterals, la freqüentació del litoral, la sequera... Un dels factors que ha degradat la vegetació els darrers vint anys ha estat la quasi desaparició dels conills, que mantenien controlades espècies que són competidores dominants de distints endemismes, i aportaven el nitrogen que era vital, per exemple, per a la Lavatera minoricensis. També patim efectes de fenòmens llunyans: l'erupció del Pinatubo, concretament, va ocasionar alguns anys de sequera excepcional, i va ser un episodi precursor del canvi climàtic, que avui afecta moltes comunitats vegetals de Menorca, excepte les roques i penyals i la franja subarbustiva del litoral. Però a la resta, les extincions es fan més probables, i l'extinció és el fenomen més dramàtic, més irreversible, amb el que feim mal a la Natura i als interessos humans. L'extinció d'una espècie ens pot fer perdre un compost bioquímic que podria guarir malalties. És el que més m'escarrufa, saps que vull dir?

● Sense cap dubte, N'Andrés Bermejo és un personatge, la quantitat d'informació que aquest home ha reunit al llarg de la seva vida activa és un autèntic diamant en brut, i cal trobar la forma de canalitzar el seu allau de dades i estimació per la flora de Menorca en benefici de la conservació a llarg termini d'aquest patrimoni natural amenaçat, a la qual és ben clar que desitja contribuir!

JMS

[tornar a l'inici de la pàgina ▲](#)

[tornar a la portada de CiberESPÈCIES ▲▲](#)

1. El programa de cria en captivitat del linx ibèric continua amb bons resultats

En aquests moments hi ha **52 linxs ibèrics en captivitat (28 mascles i 24 femelles)**, **14 d'ells són cadells** (13 nascuts en captivitat i un en el camp) que encara han de passar l'etapa crítica de baralles. D'aquests 52 linxs, 24 provenen de la població de Sierra Morena, 4 de Doñana, i 24 han nascut en captivitat. D'aquests últims, 8 linxs procedeixen de ventrades mixtes (Doñana x Sierra Morena).

www.zaragozaciudad.net

La present ubicació dels diferents linxs es resumeix a continuació:

31 en El Acebuche (18 adults i subadults i 13 cadells), **17** (adults i subadults) en **La Aliseda** i **3 adults + 1 cadell en el Zoobotànic de Jerez** .

En les properes setmanes, quan estiguin llistes les noves instal·lacions, s'espera poder traslladar, de El Acebuche a La Olivilla, els 6 joves nascuts l'any passat en captivitat.

[tornar a l'inici de la pàgina ▲](#)

2. Localitzat un exemplar de tortuga mossegadora *Chelydra serpentina*, a s'Albufera de Mallorca.

La tortuga mossegadora *Chelydra serpentina*, pertany a la família Chelydridae i es

troba distribuïda de forma natural en les regions Neàrtica i Neotropical, entre el sur de Canadà i Equador. Al seu ambient natural, les tortugas mossegadores s'estimen més aigües amb fons blan, fangós i abundant vegetació aquàtica, amb troncs submergits.

Es tracta d'una espècie caçadora nocturna molt activa. Captura peixos, aus, amfibis, rèptils menors, petits mamífers, mol·luscs, crustacis i insectes. Es nodreix també de carronya i de certs vegetals (Elodea, Polygonum, Nymphaea, Typha, ...). **A Mallorca ha estat introduïda com animal domèstic amb l'evident risc de fuga involuntària o d'abandonament intencionat.**

www.bio.davidson.edu

El passat dia 28 de març, a las 9:30, fou localitzat pel personal del Servei de Protecció d'Espècies un exemplar a la carretera Ma 3433 (Sa Pobla-Port de Alcúdia) a la alçada d'Es Murterar. **L'exemplar, que es trobava sobre l'asfalt interferint la circulació dels vehicles, fou traslladat al COFIB.** Es tracta de la segona cita per a s'Albufera, la qual cosa ens sembla perillosa atès que la presència d'aquesta espècie en llibertat suposa elevats riscos tant per a la fauna autòctona com per a la població humana. Les característiques de la tortuga són les següents:

- Sexe: desconegut, però probablement femella.
- Longitud closca: 35 cm.
- Amplada closca: 29 cm.
- Pès: 11 kg.

L'exemplar ha estat recluït de forma controlada dins un estanc del centre Natura Parc amb altres individus de la mateixa espècie.

[tornar a l'inici de la pàgina ▲](#)

[tornar a la portada de CiberESPÈCIES ▲▲](#)

HEM LLEGIT

notes bibliogràfiques

● ELS SEGUIMENTS D'AUS DE SEO-BIRDLIFE

Com saben la majoria de lectors del ciberespècies, **SEO-Birdlife** és l'acrònim de la Societat Espanyola d'Ornitologia. Els darrers anys, en col·laboració amb el Ministeri de Medi Ambient, porta a terme recomptes molt ambiciosos de les espècies de major interès.

Fa poques setmanes, n'hem rebut sis, els darrers publicats, que són els del **voltor negre**, el **corredor**, el **cobmarí**, l'**hubara canària**, les **arpelles pàl·lida i cendrosa** i l'**arpella comú** (volums 13 a 18 de la col·lecció Seguimiento de aves). Estan molt ben il·lustrats amb mapes, fotografies i gràfiques. En general, aquests recomptes (fets per un gran nombre de col·laboradors) ens proporcionen nombres més elevats dels que es coneixien prèviament (cosa que no vol dir sempre que les poblacions s'incrementin). El quadre següent resumeix la informació essencial d'aquests quaderns:

Especie	distribució	Població	Dades anteriors (any)
Voltor negre	SE Ibèric i Mallorca	2440 p. (estima total)	1.400 (2004) (Cens)
Corredor	Canàries orientals	2000 aus	100-600 p (2004)
Corbmarí	Cantàbric i Mediterrani	1.667 cantàbric i 2.087 mediterrani.	Clara regressió a l'Atlàntic.
Hubara	Canàries orientals	778-1282 aus	527 (1994)
Arpella	Península i Mall.	1.149-1.494 p	481-522 p (1990)
Arpella pàl.	Nord peninsular	900-1.300 p	800 p (2003)
Arpella cen.	Península i Mall.	6.093-7.389 p (estima)	4.926 (2003)

El contingut de cada volum és d'un enorme interès i un rigor fins avui inèdit en aquest tipus de treball: no sols es donen els resultats detallats per províncies (o illes), sinó que s'explica detalladament la metodologia, i fins i tot s'avalua estadísticament la precisió dels resultats i es donen dades d'extit reproductor i productivitat.

Els volums estan dipositats a la biblioteca del Servei de Protecció d'Espècies, i se n'han remès còpies al col·laboradors i entitats ornitològiques insulars.

[tornar a l'inici de la pàgina](#) ▲

● AIGLE DE BONELLI , un retrat de família.

Morvan, R. Et al. 2007 Aigle de Bonelli, méditerranéen méconnu Ed. Regard du Vivant 300pp.

Ens hem delectat amb les imatges (dibuixos i fotografies) i ens hem emocionat amb aquest llibre, una obra impressionant d'un equip de naturalistes francesos, encapçalats per **Rosen Moervan**, l'autora, la qual ha dedicat 37.000 hores (sí, trenta set mil hores!), durant 22 anys, 16 amb el seu marit i sis sola, a l'estudi d'una família d'àguiles cuabarrades.

Aquesta família està integrada per una vella femella (al 2007 tenia 32 ans), un mascle que va arribar als 20 i després va ser substituït per un de més jove, i ha tret 33 polls (dels quals 29 han volat) en 22 anys.

Sols dos d'aquests joves (la població francesa de l'espècie és sols de 30 parelles, i tots els individus estan perfectament controlats) han esdevingut nidificants, la qual cosa demostra la baixíssima taxa de supervivència dels grans rapinyaires fins a la maduresa.

El llibre **analitza cada una de les fases del cicle reproductor**, a partir de les detalladíssimes notes de camp de l'autora i el seu marit, de les quals s'han seleccionat les observacions més significatives, amb una excel·lent síntesi de conclusions.

Es complementa amb llargues entrevistes amb especialistes de l'espècie d'altres àmbits, i amb informacions tècniques del pla de restauració de l'espècie a França, del qual en va ser responsable l'autora del 1999 al 2004. Les fotografies, de gran format, i els dibuixos, són molt més que un complement de l'obra, i tenen una bellesa corprenedora, il·lustrant comportaments, accions i hàbitats de forma magistral.

En definitiva, una obra extraordinària sobre una espècie de les més interessants de la fauna mediterrània, **(la qual recentment ha estat oficialment inclosa en la categoria d'extinguida al Catàleg de Flora i Fauna de les Illes Balears, la qual cosa obri la porta a un possible pla de reintroducció, en estudi)**.

● EVOLUCIÓ RÀPIDA A LA SARGANTANA ITALIANA *Podarcis sicula*.

Al 1971 uns biòlegs italians varen traslocar cinc parelles de *Podarcis sicula* entre dos illots veïnes de l'Adriàtic, un d'elles sense sargantanes.

36 anys després, les sargantanes introduïdes han prosperat a la nova localitat i **han sofert grans canvis fisiològics i de comportament**. En un treball realitzat del 2004 al 2006 i publicat al PNAS, investigadors de la Universitat de Massachussets

Amherst, han trobat que els animals descendents de les cinc parelles originals son genèticament idèntics a els de l'illa originària, però la seva morfologia, fisiologia i comportament s'han vist modificats.

En els 36 anys (aproximadament 30 generacions) transcorreguts s'ha incrementat tant la talla general com la morfologia del cap, amb mandíbules més grans i potents, tant a mascles com a femelles, i en aquestes el creixement del cap i de les mandíbules és comparativament més gran. Aquest fet pareix conseqüència d'una **major presència en la dieta de matèria vegetal**, dura i amb abundant cel·lulosa, que a l'estiu suposa fins a un 60% de la ingestió de la nova població de *P. sicula*.

Més sorprenent és la **aparició de vàlvules cecals a l'intestí**, que retarden el pas de la matèria vegetal i permeten que aquesta sigui degradada per microorganismes (suposadament nemàtodes). Estructures similars només estan presents a diversos rèptils herbívors (>del 1% del total de Squamata) i en cap cas s'han trobat a *P. sicula*.

També l'estructura social de les poblacions de sargantanes s'ha modificat, amb un comportament no territorial, increment en la densitat de població i un comportament tròfic que ha passat de la persecució activa d'artròpodes al consum de matèria vegetal, amb **canvis a les proporcions de les extremitats** i de la velocitat de fugida dels animals! Els dos illots son a la **costa Dàlmata, a Croàcia, el d'origen és Pod Kopiste, de 9 Ha i el de introducció és Pod Mrcaru, de 3 Ha.**

Si voleu consultar el treball original ho podeu fer a <http://www.pnas.org/cgi/doi/10.1073/pnas.0711998105>

[tornar a l'inici de la pàgina ▲](#)

[tornar a la portada de CiberESPÈCIES ◀▶](#)

A Espanya:

● Esquilms els caladers de tonyina de les Balears

El Parlament de les Illes Balears ha fet una **proposta no de llei per la qual es sol·liciten mesures de protecció dels caladers de tonyina de les Illes Balears**. Una de les mesures principals és establir una **veda permanent de pesca de l'espècie al sud de Formentera**, lloc on es concentren anualment durant uns mesos per reproduir-se. És en aquests moments quan comencen la seva activitat els vaixells de pesca, normalment espanyols i francesos, i fan molt mal als stocks.

www.bonsaidelainformacion.wordpress.com

Segons Oceana, la població de tonyina no es pot permetre des d'ara una pressió pesquera tan intensa com la que es va fer l'any passat. A més, es tenen evidències de que **un 35% de la pesca és efectuada per vaixells il·legals i amb tècniques no permeses**, com la detecció dels bancs mitjançant el vol d'avionetes que surten des de les Illes. L'objectiu de la proposta és aconseguir el suport tant del Govern central com de la Comissió europea.

[Podeu trobar la notícia aquí](#)

[tornar a l'inici de la pàgina ▲](#)

A Europa:

● Alguns dels millors fotògrafs de natura recorreran el continent en un ambiciós projecte de divulgació sobre la vida silvestre

Alguns dels millors fotògrafs de natura faran un treball de camp **des de maig del 2008 fins agost del 2009**. Durant aquest temps, la pàgina web del projecte anirà incorporant blogs, vídeos i imatges explicant les experiències dels fotògrafs. Es faran exposicions itinerants, algun programa de TV i segurament s'editarà un luxós llibre de fotografies.

Es visitarán **44 països en 90 missions diferents**, visitant uns **100 espais diferents**. Alguns espais seran espanyols com els Pirineus (per fotografiar el trençalòs) o a Extremadura (per fotografiar l'avutarda).

Podeu visitar la web: <http://www.wild-wonders.com/>

[tornar a l'inici de la pàgina ▲](#)

En el món:

● Mostra d'altruisme duita a terme per un dofí

De **Nova Zelanda** ens arriba una notícia sobre una curiosa mostra d'altruisme duita a terme per un dofí. Segons declaracions de Malcolm Smith, el dia 10 de març del present any **dos catxalots (mare i fill) varen quedar avarats a una platja de l'Illa Nord de Nova Zelanda.**

Ell, juntament amb un grup de voluntaris, varen intentar alliberar-los durant més d'una hora, però tots els esforços eren inútils i estaven cada vegada més cansats. Quan ja es començava a considerar la possibilitat del sacrifici per estalviar-los sofriments, **va aparèixer un dofí que guià els catxalots durant dos-cents metres fins mar oberta, i els va salvar la vida.**

El dofí és un vell conegut de la gent de les rodalies, que l'han batiat com "Moko", ja que acostuma a jugar amb la gent. Dels dos catxalots no se n'ha tornat a saber res, la qual cosa són bones notícies.

Podeu trobar la notícia aquí

[tornar a l'inici de la pàgina ▲](#)

[tornar a la portada de CiberESPÈCIES ▲▲](#)